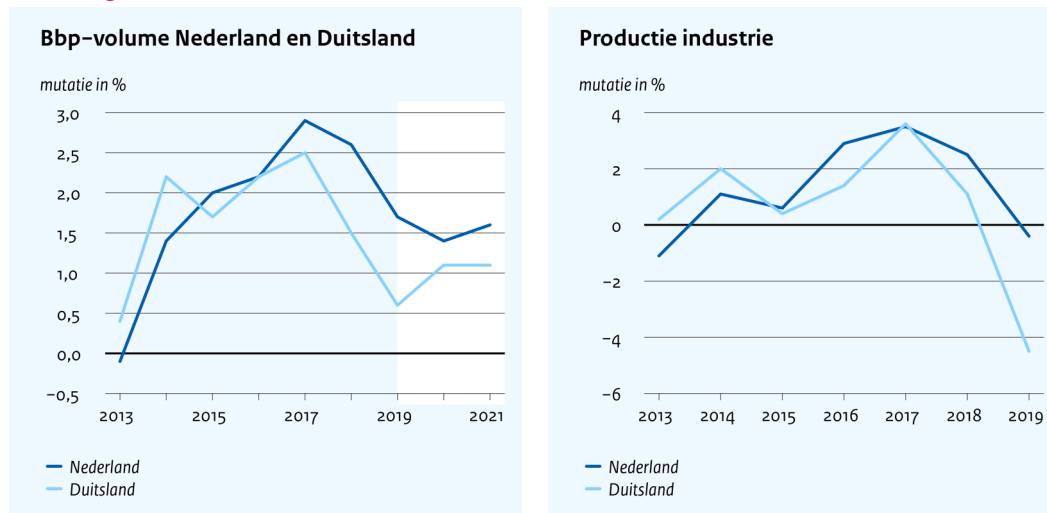

Nederlandse versus Duitse groei

De bbp-groei was vorig jaar in Nederland duidelijk sterker dan in Duitsland. In Nederland nam het bbp toe met 1,7%, tegen 0,6% in Duitsland. Dit groeiverschil van 1,1%-punt kwam vooral door de uitvoer. In Nederland nam de uitvoer toe met 2,6%, tegen 0,9% in Duitsland. Ook in 2017 en 2018 lag de bbp-groei in Nederland hoger. De sterkere productiegroei ging gepaard met een hogere werkgelegenheidsgroei. De werkloosheid daalde hierdoor meer in Nederland en kwam vanaf december onder de Duitse werkloosheid te liggen. Voor de industrie zijn de groeiverschillen nog groter dan voor de totale economie: terwijl in Nederland in 2019 de industriële productie licht daalde met 0,4%, was in Duitsland sprake van een forse daling van 4,5%.

Productiegroei in Nederland sterker dan in Duitsland

Bron: CBS, Eurostat, Europese Commissie (winterraming 2020) en CPB ([link](#))

Het groeiverschil komt niet door gunstige ontwikkelingen in Nederland maar door ongunstige factoren in Duitsland. In beide landen is na 2017 sprake van een afzwakking van de economische groei. De Duitse afzwakking is sterker door incidentele factoren en door de economische structuur die nadelig uitwerkt in deze fase van de conjunctuur. De incidentele factoren betreffen de problemen bij de overgang naar nieuwe emissie-eisen voor auto's. De economische structuur werkt negatief uit door het relatief grote gewicht van de kapitaalgoederen- en auto-industrie. Daarbij komt dat Duitsland relatief veel uitvoert naar het kwakkelende China. De problemen in de Duitse auto-industrie werken door bij Nederlandse toeleveranciers. (a) Het effect op de totale Nederlandse uitvoer naar Duitsland is echter beperkt doordat Nederlandse uitvoer direct gericht op Duitse consumenten op peil is gebleven.

Ook op korte termijn blijft de groei in Nederland hoger, op middellange termijn is het verschil ongewis. Duitsland kent een veel grotere uitdaging in de transitie van de auto-industrie, wat de groei zou kunnen drukken. Het arbeidsaanbod wordt in Duitsland sterker geraakt door vergrijzing, met negatieve effecten op de groei tenzij dit opgevangen wordt door immigratie. Verder kunnen verschillen in het nu nog niet bepaalde begrotingsbeleid tot afwijkende groeiprestaties gaan leiden.

(a) Zie Financieele Dagblad, 2020, Industriegroep VDL ziet omzet voor het eerst sinds 2009 dalen. ([link](#))